

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2. Facultatea	Facultatea de Arte și Design/Arte Vizuale
1.3. Departamentul	Arte Vizuale
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclu de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / calificarea*	Arta eclezială și restaurare Restaurator - consultant artă eclezială; Conservator/ restaurator componente artistice din lemn la monumente istorice – 262110; Conservator opere de artă și monumente istorice – 262102; Conservator arhivă - 262105; Restaurator bunuri culturale – 262107; Restaurator opere de artă și monumente istorice - 262104; Conservator/restaurator pictură pe lemn – 262109; Referent de specialitate așezământ cultural - 262207; Arhivist- 262101; Documentarist - 26220

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	BANATUL ISTORIC ÎN PERIOADA DUALISTĂ – CULTURĂ, SPIRITUALITATE, TRADIȚIE						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.dr. ALIN CRISTIAN SCRIDON						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect.dr. ALIN CRISTIAN SCRIDON						
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	V	2.7. Regimul disciplinei	Fac.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Examinări					2
Tutorat					
Alte activități ...					
3.7. Total ore studiu individual	47				
3.8. Total ore pe semestru	75				
3.9. Număr de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	- Nu este cazul
4.2. de competențe	- Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector.
---------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; • Acces la internet / laptop cu cameră și microfon; • Cursurile se pot desfășura online, prin intermediul platformei Google Meet. • Materialele și bibliografia vor fi accesibile pe Google Classroom. • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector; • Acces la internet / laptop cu cameră și microfon; • Seminarele se pot desfășura online, prin intermediul platformei Google Meet. • Materialele și bibliografia vor fi accesibile pe Google Classroom. • Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1 - Realizarea asistată a activităților de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural eclezial.</p> <p>CP2- Proiectarea și stabilirea intervențiilor critice și de conservare-restaurare, adecvate și compatibile fiecărui caz în parte a bunurilor din patrimoniu cultural eclezial.</p> <p>CP4- Gestionarea aspectelor de ordin tehnic, activităților profesionale și proiectelor aplicative, prin asumarea responsabilității juste privind luarea deciziilor în situații complexe și/sau neprevăzute privind studiul individual și munca în echipă.</p> <p>CP5 Demonstrarea capacității decizionale, capacității de inovare, integrității academice și consecvența angajamentului privind succesiunea și dezvoltarea ideilor și proceselor inerente categoriei cercetării și profesării în domeniul restaurării patrimoniului eclezial.</p>
Competențe transversale	CT2 - Reflecția critic-constructivă în domeniul

	prezervării și valorificării artei ecleziale, evaluate din perspectiva istorică, teologico-liturgică, stilistică, morfologică, semantică.
--	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Definirea Introducere în istoria Bisericii Creștine din Banatul istoric. 1867-1918 în contextul istoriografiei generale actuale; Cunoașterea istoriei Bisericii creștine pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale, în special în contextul interconfesional din interiorul României și în cel internațional, din sud-estul Europei; Formarea și dezvoltarea conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine.
7.2. Obiectivele specifice	<p>➤ Obiective de cunoaștere (O.c.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.c.1.1. – să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bisericii creștine având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ; • O.c.1.2- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei istorice; • O.c.1.3–să precizeze linia de demarcație între istoriografia laică și cea religioasă; • O.c.2.1.– să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor; <p>➤ Obiective de abilitare (O.ab.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.ab.1.1.–să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor istorice; • O.ab.1.2. – să evidențieze raportul dintre tradiție și înnoire în istoria Bisericii; • O.ab.2.3.–să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice; <p>➤ Obiective atitudinale (O.at.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.at.1.1.–să evidențieze rolul formator al unor personalități istorice motivate de credința lor creștină, în istoria României; • O.at.1.2.–prezentarea temenică a realizărilor personalităților din trecutul bisericii noastre. • O.at.1.3.-prezentarea izvoarelor, analiza lor critică, discuția informațiilor culese, dezbaterea, identificarea rezultatelor obținute

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Începuturile creștinismului pe teritoriul țării noastre	- expunerea - prelegerea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 1.

<p>1.1. Răspândirea creștinismului în Dacia; 1.2. Mărturii ale scriitorilor creștini; 1.3. Termeni creștini din limba română; 1.4. Termeni creștini din lumea romană păgână; 1.5. Termeni cu înțeles exclusiv creștin. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).</p>	<p>- problematizarea</p>	<p>- Referințe: Alexandru Madgearu, <i>Rolul creștinismului în formarea poporului român</i>, București, 2001; Mircea Păcuraru, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i>, Editura Sofia, București, 2000, pp. 17-24; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>2. Coordonate spirituale Romano-Catolice timișorene 2.1. Catolicismul. Scurte repere istorice timișorene. 2.2. Șematismele – Rolul episcopilor în cadrul vieții sociale și religioase a timișorenilor. 2.3. Seminarul diecezan – izvor de spiritualitate. 2.4. Liceul Piarist. Implicarea ordinului piarist în viața culturală și politica educațională (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore).</p>	<p>- expunerea - prelegerea - conversația</p>	<p>- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 2. - Referințe: Bocșan, N., Lumperdean, I., Pop, A.I., <i>Etnie și confesiune în Transilvania (sec. XVIII-XIX)</i>, Fundația Cele Trei Crișuri, Oradea, 1994; Varga, A., <i>Chronica Aulae Episcopalis Timisoaraensis</i>, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2006; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>3. Viața spirituală creștin ortodoxă din Banatul istoric 3.1. Românii și sârbii – expresia comuniunii ortodoxe. 3.2. Scurt istoric al Bisericii Ortodoxe din Banatul istoric. 3.3. Biserica Ortodoxă Sârbă. Episcopia de Timișoara. 3.4. Biserica Ortodoxă Română din Banatul istoric. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore)</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<p>- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 3. - Referințe: Lupulovici, V., <i>Viața bisericească a sârbilor din Banat între anii 1865-1918</i>, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; Mircea Păcuraru, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i>, Editura Sofia, București, 2000; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>4. Greco-catolicismul timișorean – component al unității spirituale 4.1. Biserica Greco-Catolică bănățeană în perspectivă istorică; 4.2. Protopopiatul Greco-Catolic. Manifestări culturale și</p>	<p>- expunerea - prelegerea - conversația</p>	<p>- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 4. - Referințe: Cherciu, V.D., <i>Biserica în istorie</i>, Editura Marineasa și Nepsis, Timișoara, 2009; Bocșan N., Cârja, I., Bărbulescu-</p>

spirituale; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore)		Wallner, L., <i>Memoriile unui ierarh uitat – Victor Mihalyi de Apșa (1841-1918)</i> , Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
5. Reforma. Întregirea spectrului interconfesional creștin în Banatul istoric 5.1. Biserica Protestantă. Scurte repere istorice; 5.2. Rolul Reformei în viața spirituală timișoreană. Separația din 1890; 5.3. Culte neoprotestante; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 5. - Referințe: Szekernyész, J., <i>Temesvár Reformátussága</i> , Editura Mirton, Timișoara, 2000; Neumann, V., <i>Identități multiple în Europa regiunilor. Interculturalitatea Banatului</i> , Editura Hestia, Timișoara, 1997.; Popovici, A., <i>Istoria anabaptilștilor din România</i> , Editura Făclia, Oradea, 2007. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
Bibliografie: <ol style="list-style-type: none"> Bocșan, N., Lumperdean, I., Pop, A.I., <i>Etnie și confesiune în Transilvania (sec. XVIII-XIX)</i>, Fundația Cele Trei Crișuri, Oradea, 1994; Bocșan N., Cârja, I., Bărbulescu-Wallner, L., <i>Memoriile unui ierarh uitat – Victor Mihalyi de Apșa (1841-1918)</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; Cherciu, V.D., <i>Biserica în istorie</i>, Editura Marineasa și Nepsis, Timișoara, 2009; Lupulovici, V., <i>Viața bisericească a sârbilor din Banat între anii 1865-1918</i>, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; Madgearu, A., <i>Rolul creștinismului în formarea poporului român</i>, București, 2001; Neumann, V., <i>Identități multiple în Europa regiunilor. Interculturalitatea Banatului</i>, Editura Hestia, Timișoara, 1997; Păcurariu, M., <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i>, Editura Basilica, București, 2014; Popovici, A., <i>Istoria anabaptilștilor din România</i>, Editura Făclia, Oradea, 2007; Szekernyész, J., <i>Temesvár Reformátussága</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000; Varga, A., <i>Chronica Aulae Episcopalis Timisoaraensis</i>, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2006. 		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Începuturile creștinismului pe teritoriul țării noastre 1.1. Răspândirea creștinismului în Dacia; 1.2. Mărturii ale scriitorilor creștini; 1.3. Termeni creștini din limba română; 1.4. Termeni creștini din lumea romană păgână; 1.5. Termeni cu înțeles exclusiv	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 1. - Referințe: Alexandru Madgearu, <i>Rolul creștinismului în formarea poporului român</i> , București, 2001; Mircea Păcuraru, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i> ,

creștin. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).		Editura Sofia, București, 2000, pp. 17-24; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
2. Coordonate spirituale Romano-Catolice timișorene 2.1 Catolicismul. Scurte repere istorice timișorene. 2.2. Șematismele – Rolul episcopilor în cadrul vieții sociale și religioase a timișorenilor. 2.3. Seminarul diecezan – izvor de spiritualitate. 2.4. Liceul Piarist. Implicarea ordinului piarist în viața culturală și politica educațională (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore).	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 2. - Referințe: Bocșan, N., Lumperdean, I., Pop, A.I., <i>Etnie și confesiune în Transilvania (sec. XVIII-XIX)</i> , Fundația Cele Trei Crișuri, Oradea, 1994; Varga, A., <i>Chronica Aulæ Episcopalis Timisoaraensis</i> , Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2006; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
3. Viața spirituală creștin ortodoxă din Bantul istoric 3.1 Românii și sârbii – expresia comuniunii ortodoxe. 3.2. Scurt istoric al Bisericii Ortodoxe din Banatul istoric. 3.3. Biserica Ortodoxă Sârbă. Episcopia de Timișoara. 3.4. Biserica Ortodoxă Română din Banatul istoric. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 3. - Referințe: Lupulovici, V., <i>Viața bisericească a sârbilor din Banat între anii 1865-1918</i> , Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; Mircea Păcuraru, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i> , Editura Sofia, București, 2000; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
4. Greco-catolicismul timișorean – component al unității spirituale 4.1. Biserica Greco-Catolică bănățeană în perspectivă istorică; 4.2. Protopopiatul Greco-Catolic. Manifestări culturale și spirituale; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 4. - Referințe: Cherciu, V.D., <i>Biserica în istorie</i> , Editura Marineasa și Nepsis, Timișoara, 2009; Bocșan N., Cârja, I., Bărbulescu-Wallner, L., <i>Memoriile unui ierarh uitat – Victor Mihalyi de Apșa (1841-1918)</i> , Presa Universitară

		Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.; (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
5. Reforma. Întregirea spectrului interconfesional creștin în Banatul istoric 5.1. Biserica Protestantă. Scurte repere istorice; 5.2. Rolul Reformei în viața spirituală timișoreană. Separația din 1890; 5.3. Cultele neoprotestante; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (3 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 5. - Referințe: Szekernyész, J., <i>Temesvár Reformátussága</i> , Editura Mirton, Timișoara, 2000; Neumann, V., <i>Identități multiple în Europa regiunilor. Interculturalitatea Banatului</i> , Editura Hestia, Timișoara, 1997.; Popovici, A., <i>Istoria anabapțiștilor din România</i> , Editura Făclia, Oradea, 2007. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
Bibliografie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bocșan, N., Lumperdean, I., Pop, A.I., <i>Etnie și confesiune în Transilvania (sec. XVIII-XIX)</i>, Fundația Cele Trei Crișuri, Oradea, 1994; 2. Bocșan N., Cârja, I., Bărbulescu-Wallner, L., <i>Memoriile unui ierarh uitat – Victor Mihályi de Apșa (1841-1918)</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; 3. Cherciu, V.D., <i>Biserica în istorie</i>, Editura Marineasa și Nepsis, Timișoara, 2009; 4. Lupulovici, V., <i>Viața bisericească a sârbilor din Banat între anii 1865-1918</i>, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009; 5. Madgearu, A., <i>Rolul creștinismului în formarea poporului român</i>, București, 2001; 6. Neumann, V., <i>Identități multiple în Europa regiunilor. Interculturalitatea Banatului</i>, Editura Hestia, Timișoara, 1997; 7. Păcurariu, M., <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i>, Editura Basilica, București, 2014; 8. Popovici, A., <i>Istoria anabapțiștilor din România</i>, Editura Făclia, Oradea, 2007; 9. Szekernyész, J., <i>Temesvár Reformátussága</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000; 10. Varga, A., <i>Chronica Aulae Episcopalis Timisoaraensis</i>, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2006. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil. În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat o întâlnire cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, recum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ

superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma [meet.google/google.classroom](https://meet.google.com/).

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bisericii creștine bănățene având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ;	Examen scris	60%
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei istorice;		
	- să prezinte factorii determinanți care au contribuit la dezvoltarea Bisericii creștine bănățene;		
10.5. Seminar/laborator	- să descrie realitățile istorice ale Bisericii creștine din Banatul istoric pe baza interpretării critice a izvoarelor;	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	- să identifice și să diferențieze cauzele și		

	consecințele evenimentelor din cadrul istoriei Bisericii creștine bănățene;		
	- să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice;		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20 %
10.6. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la dezvoltarea Bisericii Creștine din Banatul istoric Să cunoască evenimentele principale din istoria Bisericii creștine bănățene pentru perioada studiată. <p>Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.</p>			

Data completării
15.01.2021

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament